

ABC PRZYMIERZA

Przedmiot studium: Wj 19,5.

Część I: Przegląd

Bóg pierwotnie ustanowił więź miłości z pierwszymi ludźmi, Adamem i Ewą. Obecnie Bóg pragnie przywrócić tę więź miłości z nami przy pomocy nowego przymierza, które ratyfikuje między Bogiem a ludzkością więź poświęcenia opartą na planie zbawienia.

Część II: Komentarz

Prawdziwe znaczenie *łaski* jest przedstawione w koncepcji *przymierza*. Słowo przymierze (hebr. *berit*) podkreśla także suwerenną inicjatywę Boga w zbawieniu ludzkości. Tak więc przymierze jest umową ustanowioną przez Boga i daną ludziom, aby służyli wyłącznie prawdziwemu Bogu. Przez przymierze łaski Chrystus oferuje siebie w szczególnej więzi z ludzkością. Obiecuje być naszym Bogiem przymierza i naszym odkupieńczym Wyzwolicielem (zob. Mt 1,21).

Podstawy nauki o przymierzu

Pismo Święte przedstawia trzy szczególne znaczenia pojęcia „łaski”. Po pierwsze, łaska oznacza przejawy miłości Boga wobec niezasługującego grzesznika. Po drugie, łaska wskazuje wspaniały charakter Boga. Po trzecie, łaska wskazuje Boga dającego nam siłę do zwycięstwa. W *Nowym Testamencie* odpowiednikiem hebrajskiego słowa *chen* (łaska) jest grecki idiom *diatheke*, który oznacza „wolę” lub „dar”. W kontekście przymierza „wola” (dokument prawny) jest łaskawym darem dla strony, która nie ma do niego legalnych uprawnień. Tak rozumiana „wola” jest dobrym modelem łaski Bożej.

Przymierze z Noem

Pojęcie przymierza pojawia się w Rdz 6,18. „Ale z tobą ustanowię przymierze moje i wejdiesz do arki ty i synowie twoi, i żona twoja, i żony synów twoich z tobą”. Tutaj, od początku, widzimy ideę więzi przymierza między Bogiem i ludzkością - w tym przypadku Noem.

„Tym, który mówi, jest Bóg, a Noe jest tym, który słucha. (...) Zatem Bóg, wypełniając swój Boski zamiar, ustanowił przymierze jako wyraz swojej więzi z Noem. (...) Boska odkupieńcza (...) więź przymierza działającego od upadku (Rdz 3,15) zostaje (...) odnowiona przez Boga podejmującego inicjatywę” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, Nampa 2002, s. 18-19).

„Noe znajdował upodobanie w oczach Jahwe” (Rdz 6,8 BKR).

Przymierze z Abramem

Dla Abrama obietnica ochrony i nagrody była połączona z działaniem przymierza. „Bóg rozciągnął w czasie zawarcie przymierza z Abrahamem. W Rdz 12,1-3 znajdujemy pięcioraką deklarację ze strony Boga, świadcząca o intensywności i skali zaangażowania Boga w więź z Abrahamem” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 19).

Chrystus przedstawił się Abrahamowi nie jako *Elohim*, co podkreślałoby klasę, status, ale jako *Jahwe*, po osobistym imieniu. Przedstawił się jako *Jahwe*, „Jestem”, które to imię wyraża Jego istotę jako Boga samoistnego, który posiada wolę i zamierzenie. *Jahwe* to imię Boga związane z przymierzem, używane przez Niego wtedy, kiedy objawia się On w najbardziej osobisty sposób. Widzimy tu, że przymierze jest przymierzem łaski: „Przymierze Abrahamowe jest przymierzem łaski” (Ellen G. White, w: *The SDA Bible Commentary*, t. 1, s. 1092).

Przymierze z Mojżeszem

„Mówiąc dalej do Mojżesza, Bóg powiedział: Ja jestem Jahwe. To Ja objawiłem się Abrahamowi, Izaakowi, Jakubowi jako Bóg wszechmocny, ale nie dałem im poznać, co znaczy moje imię, Jahwe. Zawarłem z nimi również moje przymierze i obiecałem dać im na własność ziemię kananejską, tę ziemię, na której zamieszkiwali jako cudzoziemcy. A potem słyszałem, jak Izraelici się uskarżali, że Egipcjanie traktują ich jak niewolników. Wtedy wspomniałem na moje przymierze” (Wj 6,2-5 BKR).

Szerokie biblijne objaśnienie nieznanego imienia Boga jest zastosowane w rozmowie Boga z Mojżeszem: „Jahwe to właściwe imię Boga Izraela. (...) Wielu współczesnych uczonych wyjaśnia imię Jahwe jako (...) «powołujący do istnienia», «dawca życia» (...) «dawca istnienia», «stwórca» (...) «ten, który realizuje» (...) «spełniający Jego obietnice» (...) «ten, który jest (...) absolutny i niezmienny» (...) «istniejący», «wiecznie żyjący», «samoistny», «niezmienny» (...) «zawsze przejawiający się jako Bóg odkupienia» (...) «ten który będzie» (...) «ten

który dowiedzie siebie [da dowód swojego istnienia, oznajmi swoje istnienie]» (Francis Brown, *The New Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, Peabody 1983, s. 217-218).

„Rzekł jej Jezus: Ja, który mówię z tobą, **jestem** nim” (J 4,26). „A On odezwał się do nich: **Ja jestem**, nie bójcie się!” (J 6,20). „Jeśli bowiem nie uwierzycie, że to **Ja jestem**, pomrzecie w swoich grzechach” (J 8,24). „Wtedy rzekł Jezus: Gdy wywyższycie Syna Człowieczego, wtedy poznacie, że **Ja jestem**” (J 8,28). „Odpowiedział im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam, pierwej niż Abraham był, **Ja jestem**” (J 8,58). „Już teraz powiadam wam, zanim się to stanie, abyście, gdy się to stanie, uwierzili, że **Ja jestem**” (J 13,19). „Rzekł do nich Jezus: **Ja jestem**” (J 18,5). „Odpowiedział Jezus: Powiedziałem wam, że **Ja jestem**” (J 18,8).

Przymierze, którego Bóg pragnął dla Izraela, miało im im uświadamiać, że miłość Boża nie ma ukrytych motywów, a wszystko, czego Bóg pragnie od swojego ludu to autentycznej odpowiedzi miłości - odpowiedzi, która przejawia się w czynach.

Nowe przymierze

„W Jr 31,31-34 znajdujemy najwyraźniejszą i najbardziej poruszającą biblijną obietnicę nowego przymierza. (...) Niewielu uświadamia sobie, że nazwa *Nowego Testamentu* pochodzi właśnie z tego fragmentu. Ponieważ łacińskie słowo «przymierze» to *testament*, Orygenes, jeden z tzw. ojców Kościoła (ok. 185-254) nazwał ostatnich dwadzieścia siedem ksiąg *Biblii* (...) *Nowym Testamentem*” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 21-22).

Część III: Zastosowanie

Do przemyślenia: Przed II wojną światową pewna kobieta podróżowała przez Gruzję w drodze do Moskwy. Pewnego dnia spotkała staruszkę mieszkającą w chacie. Kiedy staruszka dowiedziała się, że podróżująca udaje się do Moskwy, zapytała:

- Czy zabrałaś pani puszkę domowych karmelków mojemu synowi?

Jej synem był Józef Stalin. Dla reszty świata był dyktatorem Związku Sowieckiego, ale dla niej był jej ukochanym synem.

1. Bóg miłuje każdego człowieka nie mniej niż matka Stalina miłowała swojego syna. Nieważne, jak źle wyglądamy w oczach innych - Bóg nadal nas kocha. Zastanów się, jak tego rodzaju miłość skłania Go do oferowania nam więzi przymierza.

2. Jaką rolę odgrywa nasza wiara, kiedy rozumiemy, że Bóg podejmuje pierwszy krok ku pojednaniu? Kiedy okazujemy wiarę, jak Boża inicjatywa wpływa na nasze codzienne postępowanie i postawy? Podaj przykłady niebezpieczeństwa stawiania uczynków przed wiarą.

3. Przymierze to więź między dwiema osobami, umowa zakładająca wzajemne zyski, zaangażowanie we wzajemną przyjaźń. W *Biblii* raz po raz widzimy, jak Bóg podejmował pierwsze kroki ku więzi przymierza. Skoro przymierze ma być dobroczynne dla obu stron, dlaczego czekamy, by to Bóg zwrócił się do nas? Co mówi wszechświatu wytrwałość Boga w docieraniu do zagubionej ludzkości?

4. Lekcja porównuje więź przymierza z Bogiem do małżeństwa. Dobre małżeństwo trwa nie ze względu na zobowiązania, ale dzięki miłości. Na podstawie tego porównania opisz „idealną” więź przymierza między Bogiem a tobą.

5. W małżeństwie miłość rozwija się proporcjonalnie do ilości czasu poświęconego więzi. Pomyśl, w jaki sposób możesz lepiej spędzać czas z Bogiem w modlitwie i rozmyślanii. Rozważ partnerstwo w duchowym rozwoju z kimś, kto pomoże ci pamiętać o regularnym spędzaniu czasu z Bogiem.

6. *Biblia* mówi o kilku przymierzach, w tym także nowym przymierzu. Czy w gruncie rzeczy różnią się one między sobą, czy raczej są tym samym przymierzem wyrażonym na różne sposoby? Czy Bóg może zawierać z ludźmi różnego rodzaju przymierza?

7. Dlaczego konieczne było, by Bóg czasami wycofywał się z przymierza ze swoim ludem? Czy Jego lud po prostu zapominał o Nim, czy czasami Bóg musiał coś mocniej podkreślić?

8. Z definicji przymierze jest umową między dwiema lub więcej stronami. Zazwyczaj strony te są na jakimś poziomie równości ze sobą. Więź między Stwórcą a stworzeniem nie jest typowym przykładem, a jednak Bóg uznał potrzebę takiej umowy ze swoim stworzeniem. Dlaczego?

9. Co znaczy stwierdzenie, że prawo Boże zostanie wypisane w naszych sercach? (Zob. Rz 2,15).